

Ruokonata on satoisa kasvi hevosnurmen eri käyttötarkoituksiin

Oiva Niemeläinen, Susanna Särkijärvi, MTT ja Hanna-Elisa Akkanen, Helsingin yliopisto, kotieläintieteen laitos

Ruokonata soveltuu hyvin hevosnurmiin. Se menestyy kaikilla niittorytmeillä, eli laitumena, heinäna ja säilörehuna.

MTT:ssä selvitettiin vuonna 2007, miten eri nurmikasvilajit tuottavat satoa hevosnurmissa. Kasvilajeja verrattiin niittokokeessa Jokioisilla laitumen, kuivan heinän ja myöhään korjatun säilörehun korjuurytmeillä.

Näin nurmisato korjattiin

Nurmissa kasvoi puhtaina kasvustoina timoteita, nurmi-, ruoko- ja rainataa, englanninraiheinää sekä koiranheinää. Tässä kerrotaan timotein, nurmi- ja ruokonadan tuloksista, jotka olivat mukana myös Ypäjän hevoslaidunkokeessa.

Laidunta simuloiva alue niitettiin ensimmäisen kerran 29.5.2007 ja seuraavat kolme niittoa tehtiin 4.7., 1.8. ja 3.9. Säilöheinän tuotantoa kuvasi niittorytmi, jossa ensimmäinen ja toinen sato otettiin säilöheinäksi myöhäisessä säilörehun korjuuvaiheessa (18.6.) ja (30.7.). Jälkisato käytettiin laitumeksi, ja sitä kuvasi kolmas niitto (3.9.). Heinäsatoa puolestaan niitettiin 2.7. ja 9.8.

Kokeen typpilannoitus oli keväällä 100 kg:aa/ha. Kaksi kertaa niitettävä alue sai typpilannoitusta 200 kg:aa/ha ja kolme–neljä kertaa niitettävä alue 240 kg:aa/ha.

Ruokonata satoisin

Ruokonata Retu oli satoisin kaikissa kolmessa niittorytmissä. Ruokonata tuotti sekä säilöheinä- että heinäsatona yli 10 000 kg:aa ka/ha. Timotei oli toiseksi satoisin ja nurminata selvästi pienisatoisin. Ruokonadan satoisuus tässä yhden vuoden kokeessa tukee pitempiaikaisista kokeista saatuja kokemuksia. Niiden mukaan ruokonata on satoisa ja sopii eri niittorytmeihin.

Kasvilajit kasvoivat toukokuussa keskimäärin 60–90 kg:aa ka/ha päivässä ja elokuussa 10–25 kg:aa ka/ha päivässä. Elokuun sademäärä oli niukka, 52 mm:iä, ja se yhdessä kevätpainotteisen typpilannoituksen kanssa verotti laitumen

kasvua loppukesästä. Heinäkuussa satoi 117 mm:iä ja nurmet tuottivat 50–60 kg:aa ka/ha.

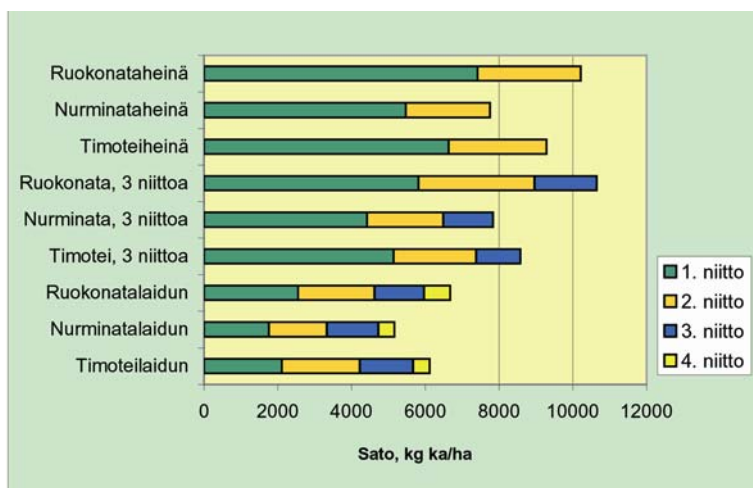
Ruokonadan selvästi muita kasvilajeja suurempi sato jo heti ensimmäisessä niitossa oli poikkeuksellista. Sen sijaan loppukesän sato laidunniitoissa jäi ruokonadalla oletettua pienemmäksi, vaikka laji olikin satoisin viimeisessä niitossa. Päiväkasvun suuri vaihtelu kasvukauden aikana tuottaa ongelmia, koska laiduntavat hevoset tarvitsevat yhtä paljon rehua koko kesän ajan. Sadon korjaaminen alkukesästä heinäksi tai säilöheinäksi osasta laidunalaa on tarkoituksenmukaista.

Ruokonata kelpasi hevosille

Ypäjällä tehdyn laidunkokeen ensimmäisen vuoden tulosten perusteella hevoset eivät näyttäisi hylkivän ruokonataa. Tämä kesänä selvinnee, muodostuuko ruokonatatuppaiden kohdalle herkästi hylkylaikkuja. Useiden nurmikokeiden perusteella ruokonata on pitkäikäinen ja satoisa kasvilaji. Sen satoisuus jatkuu loppukesään saakka. Siten ruokonata näyttäisi soveltuvan oikein hyvin hevoslaitumiin.

Ruokonatanurmen perustumisessa on tosin ollut ongelmia. Harvassa laitumessa saattaa olla tuppaita ja hylkylaikkuja. Ypäjän laidunkoealueelta saadaan kokemuksia kasvustojen kestävyydestä varsinaisessa laidunkäytössä.

Lisätietoja: oiva.niemeläinen@mtt.fi
puh. (03) 4188 2459

Timotein, nurminadan ja ruokonadan sato niitettäessä kaksi, kolme tai neljä kertaa kasvukaudessa. Tulokset Jokioisilta vuodelta 2007.

Kaksi niittoa = korjuu heinäksi, kolme niittoa = myöhään korjattu säilörehu, toinen säilörehu ja odelmalaidun, neljä niittoa = laidun.